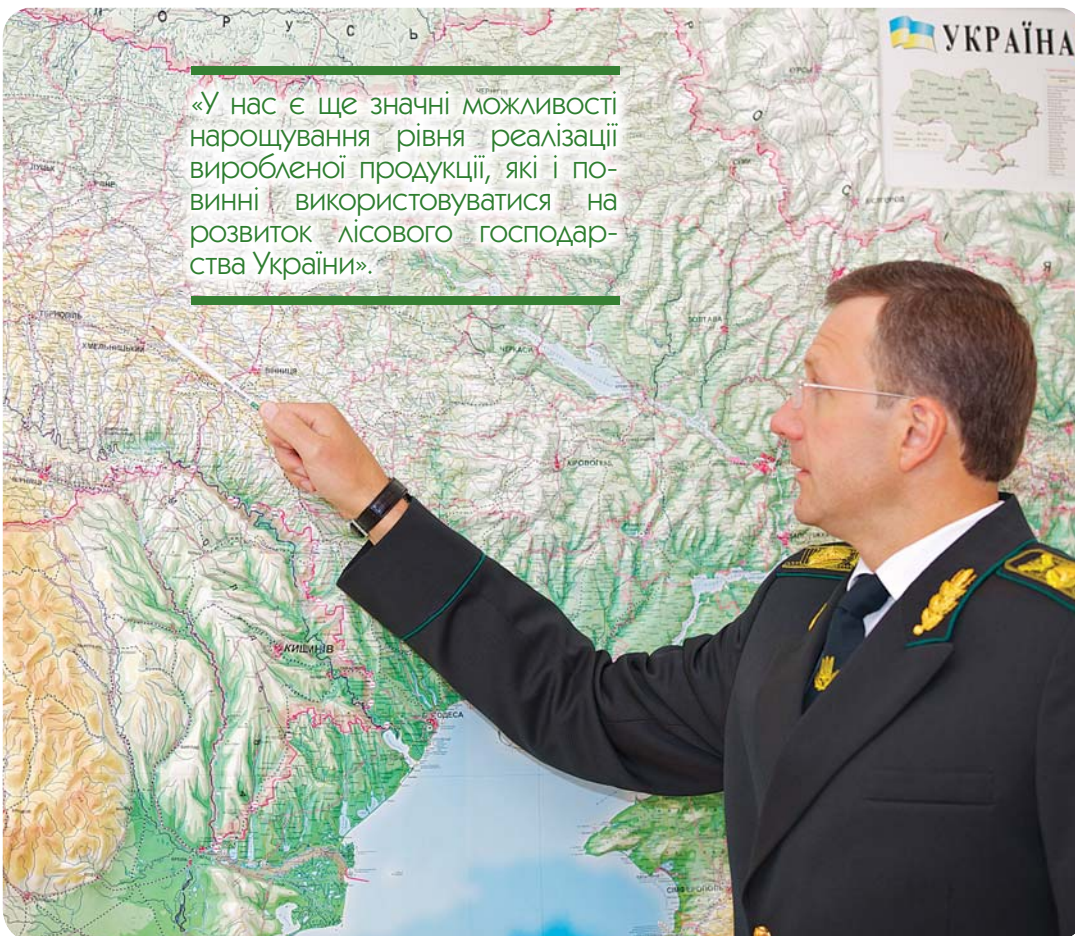

Є ПОЗИТИВНІ ЗРУШЕННЯ — РЕФОРМИ ДІЮТЬ

«У нас є ще значні можливості нарощування рівня реалізації виробленої продукції, які і повинні використовуватися на розвиток лісового господарства України».

Цими днями відбулося засідання Колегії Державного агентства лісових ресурсів України, на якому детально аналізувалася робота відомства за дев'ять місяців поточного року. Про підсумки роботи лісової галузі за звітний період розповів Голова Держлісагентства Віктор Сівець.

— Вікторе Миколайовичу, за підсумками роботи підприємств Агентства за дев'ять місяців із певними застереженнями можна вже говорити про здобутки року. Які вони в частині реалізації пріоритетних напрямків, намічених у планах 2011 року?

— Попри труднощі, зумовлені проведенням у нашій країні соціальних і економічних реформ, що об'єктивно позначаються і на нашій галузі, ми зуміли вийти на намічені рубежі, а в багатьох випадках перевершити заплановані показники. Зокрема, лісогосподарські заходи виконано в намічених обсягах. Зросли обсяги реалізації та заготівлі лісопродукції; зросла заробітна плата працівників, а також платежі до бюджету. Серед пріоритетів, які ми послідовно і цілеспрямовано втілювали в життя впродовж поточного року, було подальше розширення площ лісів і модернізація лісогосподарських процесів через розвиток дорожньо-транспортної інфра-

структури, в лісових масивах зокрема. У цих питаннях нас підтримує і Президент і Уряд.

Станом на 19 жовтня підприємствами галузі висаджено лісові культури на площі 44,1 тис. га, зокрема 19,8 тис. га нових лісів на малопродуктивних та ерозійно небезпечних землях, що становить відповідно 98% і 91% до річного завдання. У даний час осінні лісокультурні роботи тривають.

Заходи з формування молодняків лісу проведено на площі 29,9 тис. га, що становить 109% до завдання. На розвиток лісової інфраструктури з Державного бюджету виділено 100 млн грн., 60 млн з яких підуть на придбання необхідної техніки, а 40 млн грн. — на будівництво лісових доріг.

У 2011 році підприємствами галузі заплановано збудувати 420 км нових лісових автомагістральних доріг, 100 км з яких — за рахунок бюджетних коштів та 320 км — за рахунок власних коштів підприємств.

Станом на середину жовтня сформовано 294 км земельного полотна доріг, що становить 70% від запланованого обсягу (з яких 221 км земляного полотна — за власні кошти та 73 км — за кошти Державного бюджету). Облаштовано 171 км лісових автомобільних доріг дорожнім покриттям, що становить 41% від загального обсягу (в т.ч. за власні кошти лісогосподарських підприємств — 138 км лісових доріг та 33 км доріг за кошти Державного бюджету).

Не всі області вже розпочали цю роботу і не всі підприємства освоїли надані їм бюджетні кошти і дотримуються темпів робіт за власні кошти. Тому ці питання перебувають на особливому контролі керівництва Агентства.

– **3 якими економічними показниками лісова галузь завершила три квартали року?**

– За дев'ять місяців 2011 року підприємствами галузі від усіх видів рубок заготовлено 9746,5 тис. м³ деревини, що більше на 801,9 м³, або на 9% порівняно з аналогічним періодом минулого року.

На рубках головного користування заготовлено 5,2 млн м³ ліквідної деревини, що становить 78% річної розрахункової лісосіки та 110% до відповідного періоду минулого року.

Під час проведення рубок, формування і оздоровлення лісів заготовлено 4,6 млн м³ ліквідної деревини (116% до завдання). Загалом за дев'ять місяців року заготовлено 9717,6 тис. м³ деревини від усіх видів рубок, що на 783,8 тис. м³, або на 8,8%, більше порівняно з відповідним періодом минулого року. До кінця року від усіх видів рубок планується заготовити деревини 13 млн м³. Із загального обсягу заготовленої деревини реалізовано 8884,6 тис. м³, з яких на внутрішньому ринку – 6294,5 тис. м³, що на 6524 тис. м³ більше, ніж за відповідний період минулого року.

На експорт реалізовано 2590,1 тис. м³, що на 25,7 тис. м³ менше за відповідний період минулого року. За підсумками роботи, за дев'ять місяців, порівняно з аналогічним періодом минулого року, зросла вартість знеособленого кубометра реалізованої деревини на 87,6 грн., або 33,2%, і становить сьогодні 351,4 грн.

Загалом майже всі ресурсні управління мають вищі показники за середній по галузі.

За дев'ять місяців 2011 року перероблено 920 тис. м³ деревини, що на 3,6% більше, ніж за відповідний період минулого року, і випущено продукції переробки на суму 458,9 млн грн., що на 73,3 млн грн. більше, ніж за відповідний період 2010 року.

Одним із важливих показників, який характеризує ефектив-

ність переробки деревини, є виробіток на одного працюючого, який збільшився на 28,2 тис. грн. порівняно з третім кварталом 2010 року, і станом на 1 жовтня становив 101,1 тис. грн.

Обсяг реалізованої продукції становить 3638,7 млн грн. і зріс на 40% порівняно з відповідним періодом минулого року.

Реалізація продукції з одного гектара загальної площі земель, які перебувають у постійному користуванні, за дев'ять місяців поточного року досягла 487 грн. і зросла порівняно з минулим роком на 139 грн., або на 39,9%.

За оперативними даними, за дев'ять місяців 2011 року підприємствами галузі отримано 81,1 млн грн. чистого прибутку.

Поліпшення економічних показників галузі дали можливість збільшити середньомісячну зарплату працівникам лісового господарства. Нині вона становить 2496 грн., тобто зросла порівняно з цим періодом 2010 року на 585 грн. Уже немає заборгованості з виплати заробітної плати. А зменшення чисельності працюючих на 10% до кінця року, яке проводиться в процесі оптимізації структури підприємств Агентства, стане ще одним зі шляхів збільшення зарплати лісівників. До кінця року рівень середньомісячної заробітної плати за нашими розрахунками має сягнути 2600 грн. У граничних обсягах фінансування на 2012 рік планується збільшити фонд заробітної плати в середньому на 8,2%. Це з розрахунку на сьогоднішню кількість працівників без урахування скорочення. Отже, питання оптимізації кількості лісівників залишатиметься на порядку денному і надалі. Ми робимо все можливе, щоб фахівці галузі були соціально і морально захищені. Плануємо розпочати галузеву програму будівництва житла для своїх працівників. Але для цього потрібно зберегти тенденцію до розвитку галузі.

– **Завдяки чому за ці дев'ять місяців підприємствам Агентства вдалося значно поліпшити свої планові показники,**

практично ввести в режим стабільного зростання, зробити галузь ефективнішою?

– Насамперед, завдяки сумлінній праці 58-тисячної армії лісівників, їхній професійній майстерності і відданості дорученій справі. За дев'ять місяців поточного року продуктивність праці по Держлісагентству становила 66 858 грн., що більше порівняно з відповідним періодом минулого року на 21 673 грн., або на 48%.

Збільшенню обсягів реалізації продукції сприяє скасування прямих угод і запровадження відкритих аукціонів, як найефективнішого способу розвитку галузі та недопущення економічних зловживань на всіх рівнях. Агентство лісового господарства повністю забезпечує потребу в необробленій деревині деревообробної промисловості України. Критика щодо незатовареності аукціонів – безпідставна. Адже на всіх торгах поточного року не було реалізовано всієї представленої на продаж продукції. Тут, звичайно, можуть виникати питання щодо асортименту і якості, але ми це враховуємо і постійно працюємо над підвищенням вимог до якості продукції.

Один із найважливіших факторів, що реально вплинув на результати роботи, – це забезпечення прозорості ринку реалізації необробленої деревини, проведення аукціонів із максимальною вигодою для держави. А це – відкритість роботи зі споживачами, оптимізація цін, зростання споживання деревини на внутрішньому ринку.

– **Ліс потрібно не лише посадити, виростити, доглянути, а й зберегти і захистити від багатьох небезпек. Що робиться Держагентством лісресурсів для захисту лісів від пожеж, хвороб, шкідників, і як би це не дивно звучало – від людей?**

– Справді, ліси вразливі перед багатьма небезпеками, але потерпають, насамперед, від людей і вогню. В останні роки

» ця проблема стала актуальною. Це пов'язано зі зростанням негативного впливу лісових пожеж на екосистеми. За даними Продовольчої і Сільськогосподарської Організації Об'єднаних Націй (FAO) щорічно в країнах Європи виникає понад 140 тис. лісових пожеж на площі близько 900 тис. га.

У минулому році в Україні зареєстровано найменшу кількість пожеж і найменшу площу пошкоджено вогнем за останні шість років. У 2011 році спільно з представниками правоохоронних органів проведено більше тридцяти рейдів, майже сім тисяч порушників оштрафовано. Суттєво знижує рівень пожежонебезпечності очищення від захаращеності лісових масивів.

Сьогодні в повному обсязі виконано організаційні, профілактичні та запобіжні протипожежні заходи. Аби запобігти виникненню лісових пожеж, на всіх підприємствах Держлісагенства розроблено та затверджено мобілізаційно-оперативні плани щодо ліквідації пожеж, облаштовано 55,5 тис. км мінералізованих смуг.

Вжиті підприємствами заходи дали можливість зменшити кількість пожеж до 1639 випадків на площі 561 га, що є найнижчим показником за 20 років. Середня площа однієї пожежі в підвідомчих лісах Держлісагенства становила 0,3 га.

Упродовж звітної періоду лісгосподарськими підприємствами за власні кошти придбано індивідуальні засоби пожежогасіння на суму 2,6 млн грн. До кінця року планується закупити ще майже сімсот цих пристроїв на суму 0,8 млн грн. У цьому році придбано та встановлено 16 телевізійних протипожежних систем спостереження. З них – 15 на підприємствах Житомирського облуправління та одна система в Рівненському облуправлінні на загальну суму 916 тис. грн., чого, на жаль, не можна сказати про інші обласні управління, які мають лісові ресурси і відповідні фінансові можливості.

У цьому році з Державного бюджету виділено 10 млн грн. на придбання пожежної техніки. Ці кошти вже на рахунках Держлісагентства. На даний момент укладено угоди на закупівлю 37 малих лісопожежних комплексів.

Кліматичні умови поточного року сприяли масовому розмноженню небезпечних шкідників лісу. У зв'язку з цим було проведено боротьбу зі шкідниками у Київському та Чернігівському облуправліннях на площі 83,8 тис. га, що у 2,6 раза більше, ніж минулого року. Наприкінці літа цього року проведено обробку проти звичайного соснового пильщика II генерації на площі 54,2 тис. га, або 65% від загальної площі лісів. Такі обсяги хімічної обробки лісів – найбільші за останнє десятиліття.

Значної шкоди лісовому господарству України завдають незаконні рубки. Їх обсяг за дев'ять місяців року становив 11,9 тис. м³, що на 1 тис. м³, або на 8%, більше, ніж за відповідний період минулого року. Розмір шкоди, завданої незаконними рубками становив 27,7 млн грн., з яких відшкодовано лише 7%. Проблема ця задована, але ми над її розв'язанням постійно працюємо і сподіваємося вирішити найближчим часом.

– Про зрушення на краще в роботі лісової галузі говорять самі цифри, але попри це, ще є напрямки роботи галузі, які потребують реформування, модернізації, інвестицій та нового бачення і підходів щодо їх вирішення. Що в планах керівництва Державного агентства лісових ресурсів на найближчу перспективу?

– Звичайно, завжди приємно бачити позитивні результати своєї праці. Але показники, яких ми досягли, ще далекі від реального потенціалу галузі. Ми це розуміємо, знаємо і працюємо над шляхами реалізації цих можливостей. Варто зазначити, що наші плани й ініціативи підтримує і Президент України і Кабінет Міністрів.

По-перше, і це головне, ми докладали і будемо докладати зусиль для збільшення площі лісів і модернізації лісгосподарських процесів. А в цьому контексті реформуватимемо галузь, розвиватимемо дорожньо-транспортну інфраструктуру, вестимемо роботу з підпорядкування всього лісового фонду єдиній державній структурі.

Одним із найважливіших напрямків лісового господарства України ми бачимо подальше забезпечення прозорості ринку реалізації необробленої деревини, проведення аукціонів із максимальною вигодою для держави.

Ми розпочали і активізуватимемо впровадження єдиної державної системи електронного обліку деревини. Сподіваємося, що нам вдасться, нарешті, максимально обмежити незаконний обіг деревини. Ми розуміємо, що поліпшити економічні показники можна, створюючи сприятливі умови для розвитку деревообробних підприємств із повним циклом обробки деревини. Це дасть можливість змінити структуру експорту деревини. Ми повинні створити виробничу базу для повної переробки деревини в Україні. Таке підприємство найближчим часом буде збудовано в Рівненській області. Зароблені в такий спосіб кошти слід спрямовувати, насамперед, на розвиток лісового господарства України. Потребує уваги і така сфера, як заготівля і переробка продуктів лісу, ягід і грибів зокрема. Держава тут втрачає значні кошти.

Є ідеї щодо зміни підходів до питань розвитку мисливського господарства. Тут ми маємо скористатися вже напрацьованим досвідом європейських країн. Україна має великий потенціал для зеленого туризму і рекреації. Тут є також широке поле для роботи підприємств галузі.

Це не повний перелік ідей і проектів, які або вже втілюються, або почнуть впроваджуватись у життя найближчим часом.

Інтерв'ю провів
Юрій РОЙ

Спілкування з журналістами

чення подібних доріг неабияке. Крім того, що розвинена інфраструктура сприяє підвищенню економічних показників галузі за рахунок вільного доступу до стиглої деревини, лісові дороги мають ще й протипожежне призначення. У разі лісової пожежі фахівці безперешкодно зможуть дістатися до джерела займання, що значно підвищить шанси його ліквідувати.

«Лісові дороги – це ще й важливий соціальний фактор», – додає перший заступник губернатора Житомирщини Микола Олещенко. «2/3 населених пунктів області розкинулося в лісових масивах, тому дороги, які будують лісівники, нам вкрай потрібні. Вони з'єднують віддалені населені пункти», – із вдячністю зазначає чиновник і обіцяє підтримку

ЛІСІВНИКИ І ДЕРЕВООБРОБНИКИ – Є КОНТАКТ

ОДИН ДЕНЬ ІЗ ЖИТТЯ ПО-ЛІСОВОМУ

Ранок, як для жовтневого, видався напрочуд теплим і сонячним. Знову не виспалася. Сьогодні – у від'їзді. Їдемо в Житомирську область, де Голова Держліс-агентства відкриватиме новозбудовану лісову дорогу на території Коростенського лісгоспу. Там само, в Коростені, відбудеться знакова подія – представники лісового господарства та дерево-обробної галузі України зберуться разом, щоб обговорити спільні проблеми і знайти компромісні рішення. Зустріч має бути цікава. Чи не вперше лісівники та дерево-обробники – за одним столом переговорів. Що з цього вийде? Про це дещо пізніше. А поки що перевіряю новенький фотоапарат – тільки б не підвів на найцікавішому! – і вже за дві години дрімотної подорожі під шансон в автобусі опиняємося у славетно-му місті Коростені.

Тут уже зібралося керівництво Держліс-агентства, представники меблевої та деревообробної галузі України, районне й обласне керівництво Житомирщини, начальники обласних управлінь лісового та мисливського господарства. Є місце й для ЗМІ. Куди ж без них! Прямуємо лісовими шляхами. Ніде правди діти, новозбудовані дороги приємно дивують якістю і комфортом. Чесно кажучи, асфальтовані дороги деяких вулиць Києва поступаються лісовим. А в планах Держліс-агентства вже в цьому році побудувати 450 км лісових доріг, ліву частину яких – за власні кошти ліс-господарських підприємств.

«Це дорога європейського рівня», – гордо зазначає Голова Держліс-агентства Віктор Сівець, перерізаючи символічну стрічку, що офіційно знаменує відкриття нової лісової дороги. Керівник лі-сівничої галузі пояснює, що зна-

влади. Натомість лісівники Жито-мирщини планують уже до кінця жовтня добудувати 72 км висо-коякісних доріг у лісових масивах області.

А ми рухаємося далі. Попе-реду – ознайомлення з роботою Коростенського заводу МДФ. Наразі, цей завод – перший в Україні з виробництва MDF- і HDF-плит. Свою продукцію він експортує до Росії, Білорусі, Молдови, Азербайджану, Узбеки-стану. А пріоритетним залиша-ється український ринок, адже мета заводу – імпортозаміщен-ня в нашій державі. Нагадаю, що одними з найпотужніших поста-чальників деревної сировини для потреб виробництва є лісого-сподарські підприємства Держ-ліс-агентства. Під час екскурсії лісівники та керівництво заводу розв'язували робочі питання, за-свідчуючи один одному високий рівень довіри.

І нарешті, головна інтрига дня – зустріч керівництв лісової та деревообробної галузей. Започатковується принцип співпраці між лісівниками та деревообробниками. Вперше за багато років представники двох галузей країни почали працювати над розробкою механізму співпраці та організації конструктивного діалогу. Обидві сторони шукатимуть спільні оптимальні шляхи реалізації лісових ресурсів.

Голова Держлісгентства зазначає, що механізми ціноутворення на деревину розроблятимуться спільно з представниками деревообробної галузі України.

«Ми усвідомлюємо, що робимо спільну справу, і обов'язково маємо дійти згоди. Саме тому домовилися разом розробити оптимальний механізм формування цін на необроблену деревину, аби запобігти конфліктам у майбутньому», – зазначив Віктор Сівець. Він стверджує, що лісівники виконують зобов'язання перед вітчизняними деревообробниками. Отже, останнім нема чого заперечити.

Крім того, голова Держлісгентства додав, що формування економічно обґрунтованої ціни на лісові ресурси забезпечить нові надходження в галузь лісового господарства, які будуть направлені на розвиток і вдосконалення лісової інфраструктури. А це також в інтересах деревообробників. Адже розвиток лісової інфраструктури та будівництво лісових доріг дасть можливість суттєво збільшити обсяги лісоматеріалів, представлених на продаж, та розширити їх асортиментну структуру.

Зі свого боку лісівники пообіцяли з розумінням ставитися до потреб вітчизняних деревообробних компаній, підтримувати їх на державному рівні, допомагаючи захистом ринку деревообробної продукції від імпоротної експансії однойменних товарів.

Результатом наради стало підписання обома сторонами Меморандуму про подальший розвиток лісового господарства й дерево-

обробної промисловості України зі змінами на законодавчому рівні та регулятивними актами. За словами Віктора Сівця, після підписання Меморандуму планується створити робочі групи, які працюватимуть над законодавчими питаннями. Окрім цього, сторони домовилися про щомісячні зустрічі зацікавлених сторін, щоб спільно розв'язувати наболілі проблеми. В перспективі така співпраця сприятиме виконанню глобальної мети: аби якомога більше деревини перероблялося в нашій державі, а Україна з експортера сировини перетворилася б на експортера готової продукції.

«Цей меморандум дасть поштовх для ефективного розвитку обох галузей», – переконаний президент Асоціації «Меблідеревпром» Сергій Сагаль. «Це принцип діалогу між Державним агентством лісових ресурсів і переробною галуззю, великими деревообробними підприємствами України, вітчизняними товаровиробниками. Ми вислухали

думку директорів, власників підприємств, і в результаті не почули жодного зауваження проти цього Меморандуму. Всі були задоволені налагодженням співпраці. Ми дуже вдячні керівництву Держлісгентства за конструктивний діалог», – додає Сергій Сагаль.

Фіксую фотоапаратом історичний момент – підписання керівниками лісової та деревообробної галузі Меморандуму про співпрацю. Віктор Сівець і Сергій Сагаль по-партнерськи тиснуть один одному руки... І тут техніка таки підвела. Фото вийшло невдалим. Але то байдуже, головне – вдалим виявився результат переговорів, та й загалом день. Час додому.

Ранковий шансон в автобусі змінили українські народні. Заснути так і вдасться. На вулиці досі тепло... Погода як знак «Зверху» явно підтримувала результати зустрічі й переконувала у важливості прийнятих рішень.

Марина ЛИСИЦЯ

Відкриття лісової дороги